

Ti pa, Večni! ki v svoji brezkončni modrosti zbore vodiš, ki stvarjem človeškim ték in blagor daš, družbo tako uterdi, Njene želje Ji dopolni, ter v prid domovine mnogo mnogo let ohrani in živi!

V Ljubljani 14. Prosenca 1847.

Z Novicami obdarovani učenci Ljubljanskega učiliša.

### Dopis iz Istrije.

Visoko častitljivi Ospški tehant gosp. J. Železnikar so nam pri novim naročilu na Novice pisali, da se je ljudstvo njih kraja k prav veselimu novemu življenju zbudilo: stari in mladi se učijo brati, berejo Novice in si njih poduke v prid obračati prizadevajo; kar so nam gosp. tehant drugo pot bolj natanjko popisati obljubili in kteriga popisa radostno pričakujemo. Sicer so nam od lanske letine še tole pisali: „Olja so pridelali v moji fari toliko, da nar stariši ljudje taciga ne pomnijo; vedro po 21 — 22 gold.; tudi veliko dobriga vina imamo, pa malo kupcov; vunder so moji farmani iz Gobrovice čez 70 veder Muškata po 3 gold. in pol v Šiško in Škofjo Loko prodali. Tudi korún je zlo gnjil; zelja je bilo obilno, fižola malo, turšice pa srednjo méro. Sicer nam usmiljeni nebeški Oče ni nobene posebne bolezni poslal. Danes (29. Grudna) razsaja tak vihar, da je semtertje oljke s korenino vred poruval in veliko močnih dreves čez sredo prelomil.“

### Dopis iz Pazine v Istrii.

Zlo radi beremo tudi tukaj v Istrii „Novice“ iz svoje drage domovine, ne samo Krajci, ampak tudi marsikteri gospodje Istrijani; sej jezik, v kterim so pisane, je jezik nas vsih edine matere Slave. Brali smo v 50. listu lanskega tečaja tudi nekaj od Istrije; če so vredništvu naših ljubih Novih sledeče verstice iz Pazine (Pazino) vseč, naj jim dovoli majhin kotiček v njih.

Kar lanske leto žita v Pazinski okolici zadene, se ni tako obilno kakor poprejšno leto obnesla. Vino pa je dobro in veliko ga je. Tukey pri nas ga po spodih (méra 52 bokálov, ktera pa ni povsod enaka) prodajajo; spod se dobí po 3, boljši fele pa po 4 gold. Korún, tukey mu pravijo kmetje krompir, je blizo Pazine le malo gnjil, zelje pa in repa sta se pri nas slabo obnesla. Daljni kmetje po dve do tri ure od Pazine pa zlo tožijo, da jim je korún pognjil.

Kar sadjorejo zadene, se nadjamo, da se bodo kmetje in drugi posestniki vedno bolj za njo prizadevali, kér imamo tudi v Pazini nekatere imenitne gospode, ki so pravi podporniki sadjoreje, in ki si tudi veliko prizadevajo, svoje sosede za zboljšanje sadnih plemen po pogostnim nagovarjanji in lepim izgledu uneti. Tudi reja murbnih dreves se je pri nas povzdignila, ki vsakimu lastniku gotov dobiček nakloni. Ščasama Vam bom tudi kaj od naših imenitniših somnjev pisal. \*)

Jože iz Pazine.

### Na znanje udam obertniske družbe.

Po družbinih postavah se odrajuje letni pripomoček (5 gold.) k notranjo-avstrijskemu obertniskemu društvu v prvem mesecu vsaciga leta; za tekoče leto naj tedej slehern deležnik te občnkoristne naprave berž ko ima priložnost, svoj donesik odraja. Kdor pa hoče vnovič v to družbo stopiti, naj se za krajnsko deželo v Ljubljani, za štajarsko v Gradci, za koroško pa v Celjovci pri odborstvu (Ausschuss des Industrie-Verains) oglasi in 5 gold. vloží, da bo koj potem od pre-

\*) Nam bo prav ljubo.

Vredništvo.

svitliga nadvojvoda Ivana podpisani častni spriček (diplom) prejel.

Odborstvo n. a. obertniskiga društva za krajnsko deželo.

### Število zdravnikov v našem Cesarstvu.

Naše Cesarstvo ima, brez Vogerske dežele, 5226 dohtarjev, 6413 ranocelnikov, 14847 babic in pa 2316 apoték. Koliko je pa še drugih vračev, ki se brez vednosti, brez vesti in brez pravice z ozdravljanjem ljudi in živine pečajo!

### Žalostna novica.

(Strašna lakota je na Irskim) v nekterih vaseh, in sicer taka, da ljudje od lokote merjejo. V eni sami hiši so našli po 6 in še več na pol mrtvih ljudi; v drugi 2 zmrznjena človeka, že na pol od podgan oglodana; v celi vasi pa okoli 200 silno revnih ljudi, kterih nič družiga ni bilo, kakor kost in koža.

### Huda zima nekda.

(Ljubljanca) je zmrznila v leti 1653 in pa v leti 1687. Tako piše slavní baron Valvazor v bukvah, ki se „Ehre des Herzogthums Krain“ (Čast Krajnskega vojvodstva) imenujejo.

### Prošnja do gosp. prejemnikov Novic.

Od več deležnikov dobivamo pritožbe, da Novic po poštah pošiljanih, poredama ne dobivajo. V začetku noviga tečaja je vselej in povsod taka. Prosimo tedej, naj tisti, ki jih pričakovani dan koj ne dobé, saj en ali dva dni počakajo, preden se za-nje oglasijo, kér morebiti še pridejo. Sicer moramo preveč iztisov potrositi in se nam velika škoda godí, kér en sam list storí, da je potem takim en iztis celiga tečaj pomankljiv.

Vredništvo.

### Zastavica (vganjka),

(čez 60 let stara in vunder še ne vganjena. \*)

Ko je rojena, je ta stvar 1 čevelj dolga in 12 lotov teška; čez pol leta jo ljudje jedó; v čétertí leti jo kovač okuje; ko je 30 let stara, sama sebe vje; laja kot pes, póje kot petelin, pa zna tudi práv prijetno péti; v cerkvi prebiva in je vunder brez vére; kader umerje, jo v cerkvi pokopljejo; umerje pa pod rokó rabeljna (Scharfrichter).

F. J. M—

\*) Pred nekimi 60 leti so našli to zastavico med več drugimi spiski gospoda F. J. M— najdbe pa ni bilo zraven. Šla je potem po več nemških časopisih in vganovali so jo stari in mladi, domá in po gostivnicah — pa je še noben ni vganil. Nekterim bravam Novic je vsaka zastavica ali vganjka prelahka — nej poskusijo to vganiti. Kdor jo vgame, dobí celi tečaj lanskíh Novic v darilo! Vredništvo.

Današnjemu listu je perdján 1. dokladni list.

| Žitni kup.<br>(Srednja cena). | V Ljubljani   |     | V Krajnju     |     |
|-------------------------------|---------------|-----|---------------|-----|
|                               | 23. Prosenca. |     | 18. Prosenca. |     |
|                               | gold.         | kr. | gold.         | kr. |
| 1 mernik Pšenice domače....   | 2             | 40  | 2             | 46  |
| 1 » » banaške....             | 2             | 50  | —             | —   |
| 1 » Turšice.....              | 1             | 40  | 1             | 49  |
| 1 » Šoršice.....              | —             | —   | 2             | 10  |
| 1 » Reži.....                 | 1             | 52  | 1             | 58  |
| 1 » Ječmena.....              | 1             | 28  | —             | —   |
| 1 » Prosa.....                | 1             | 22  | 1             | 30  |
| 1 » Ajde.....                 | 1             | 19  | 1             | 17  |
| 1 » Ovsá.....                 | —             | 57  | —             | 59  |

Cena prešičev v Krajnji — čez 2 centa 7 krajc. in pol, funt; pod 2 centama pa 5 krajc. in pol. — Špéh brez kože 18 gold. in 30 krajc., s kožo pa 18 gold. cent.